

09.02.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**09 Şubat 2023
Perşembe**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

09 Şubat 2023 Perşembe

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUN

7437 Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARI

— Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267 (1999), 1988 (2011) ve 1989 (2011) Sayılı Kararlarıyla Listelenen Kişi, Kuruluş veya Organizasyonların Tasarrufunda Bulunan Malvarlığının Dondurulması Hakkındaki 30/9/2013 Tarihli ve 2013/5428 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki (1) Sayılı Listede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 6786)

YÖNETMELİKLER

— Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
— Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Bilimsel Danışma Komisyonlarının Teşkili ve Görevleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

— Uluslararası Gözetim Şirketinin Faaliyetten Süreli Men'i Hakkında Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2023/26)

Uluslararası kuruluşlardan gıda güvensizliği için acil eylem çağrısı

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), IMF, Dünya Bankası, Dünya Gıda Programı ve Dünya Ticaret Örgütü gıda güvensizliğine dikkat çekilerek küresel gıda arzının 3 yılın en düşük seviyesine çekileceği uyarısında bulundu.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası, Dünya Gıda Programı (WFP) ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), gıda ve beslenme güvenliği konusundaki küresel krize yönelik acil eylem çağrısında bulundukları ortak açıklama yayımladı.

Açıklamada, Kahramanmaraş merkezli depremlerden zarar gören Türkiye ve Suriye halkına başsağlığı dilenirken, kuruluşların durumu yakından izlediği ve görev alanlarına giren gerekli destekleri sağlamak için çalıştıkları belirtildi.

Yoksulluk ve gıda güvensizliğinin onlarca yıllık kalkınma kazanımlarına rağmen küresel olarak arttığı vurgulanan açıklamada, tedarik zincirindeki aksaklıklar, iklim değişikliği, Kovid-19 salgını, faiz oranlarındaki artışlar yoluyla finansal sıkılaştırma ve Rusya-Ukrayna Savaşı'nın küresel gıda sisteminde benzeri görülmemiş şoka neden olduğu ifade edildi.

Açıklamada, onlarca ülkede çift haneli enflasyonun görüldüğüne, dünya genelinde gıda enflasyonunun yüksek kalmaya devam ettiğine işaret edildi.

WFP'ye göre 79 ülkede 349 milyon insanın gıda güvensizliği yaşadığı ve yetersiz beslenme yaygınlığının arttığı aktarılan açıklamada, küresel gıda arzının 3 yılın en düşük seviyesine düşeceğinin tahmin edilmesi nedeniyle bu durumun daha da kötüleşmesinin beklendiği kaydedildi.

Açıklamada, FAO ve WFP'nin "açlık sıcak noktaları" olarak tanımladığı ve 16'sı Afrika'da olmak üzere 24 ülkedeki ihtiyacın şiddetli olduğu vurgulandı.

Ülkelerin gıda, yakıt ve gübre fiyatlarındaki artışa yanıt olarak verdiği sübvansiyonlarla yaptığı harcamalara işaret edilen açıklamada, düşük gelirli ülkelerde sosyal koruma önlemleri için 4,3 milyar dolar, yüksek gelirli ülkelerde de 507,6 milyar dolar harcandığı belirtildi.

Fonlara acil ihtiyaç var

Açıklamada, gıda ve beslenme krizinin kötüleşmesini önlemek için kuruluşların "açlık sıcak noktalarını kurtarmak", "ticareti kolaylaştırmak, piyasaların işleyişini iyileştirmek ve özel sektörün rolünü geliştirmek" ve "zararlı sübvansiyonları yeniden düzenlemek ve kullanmak" başlıklarındaki acil önlemler sıralanırken, ülkelerin krize yanıt vermede kısa vadeli acil müdahaleleriyle uzun vadeli dayanıklılık çabalarının dengeli olması gerektiği vurgulandı.

Kuruluşların, hükümetleri ve bağışçıları, sıcak noktalardaki ihtiyaçları karşılamak üzere ülke düzeyindeki çabaları desteklemeye çağırıldığı açıklamada, WFP ve FAO'nun en savunmasız durumdakilere hemen hizmet verebilmek için acilen fonlara ihtiyacı olduğuna dikkat çekildi.

Açıklamada, ülkelere, düşük gelirli gıda ithal eden ülkelerdeki yoksul tüketicilerin gıdaya erişimini engelleyebilecek ihracat kısıtlamaları gibi politikalardan kaçınmaları, gıda ve gübre mevcudiyetini iyileştirmek için ticareti kolaylaştırıcı önlemleri almaları ve ticaret finansmanı girişimlerini şeffaf ve ayrımcı olmayan şekilde desteklemeleri çağrısında bulunuldu.

Mevcut sübvansiyonların durumuna da değinilen açıklamada, ülkelerin, genel evrensel sübvansiyonları, küresel gıda güvenliği ve sürdürülebilir gıda sistemleri için daha iyi hedeflenmiş programlara yönelik yeniden düzenlemesi ve kullanması gerektiği ifade edildi.

Açıklamada, sosyal koruma ile gıda ve gübre piyasalarındaki temel yapısal zorlukları ele almak için şimdiden harekete geçildiği ancak uzun süreli bir krizi önlemek için kilit alanlarda daha uyumlu eylemlere ihtiyaç bulunduğu kaydedildi.

Depremlerde 12 bin 873 can kaybı, 62 bin 914 yaralı

Türkiye, bir yandan büyük felaketin yaralarını sarmaya çalışırken, Kahramanmaraş depremlerinin vurduğu 10 kentte arama kurtarma faaliyetleri umutla devam ediyor. Depremlerde saat 03.23 itibariyle can kaybı 12 bin 391'e yükseldi, yaralı sayısı 62 bin 914'e çıktı.

AFAD, saat 07.45 itibarıyla Kahramanmaraş merkezli depremlerde 12 bin 873 kişinin hayatını kaybettiğini, 62 bin 937 kişinin yaralandığını bildirdi.

Acı ve umut bir arada... Onikişubat ilçesi Azerbaycan Bulvarı'nda 7 katlı Gözde 2 Apartmanı'nın enkazından ses alınması üzerine bölgeye Sakarya Büyükşehir ve Isparta Belediyesi kurtarma ekipleri sevk edildi.

Ekiplerin uzun süren çalışmasının ardından Ali (55), eşi Zelal (40) ve 5 yaşındaki kızları Mir Berzan Bağış'a ulaşıldı.

Diyarbakır'da 72 saat sonra bir kadın sağ çıkarıldı

Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde depremde yıkılan Yoldaş Apartmanı'nın enkazından 72 saat sonra bir kadın kurtarıldı.

Merkez Bağlar ilçesinin 5 Nisan Mahallesi'nde yıkılan Yoldaş Apartmanı'nın enkazında ses alan ekipler, kurtarma çalışmasını o noktada yoğunlaştırdı.

AFAD, UMKE, 112 Acil Sağlık, polis, jandarma ve itfaiye ekiplerinin yürüttüğü çalışma sonucu enkaz altından Yazgül Çağan depremde 72 saat sonra sağ çıkarıldı.

Erdoğan: Hiçbir vatandaşın sokakta kalmasına müsaade etmeyeceğiz

Deprem bölgelerinde incelemelerde bulunan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan dün hayatını kayberenlerin sayısını 8 bin 574, yaralı sayısını ise 49 bin 133 olarak açıklamıştı.

Devletin tüm imkanlarının seferber edildiğini ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, hiçbir vatandaşın sokakta kalmasına müsaade edilmeyeceğini, Alanya, Antalya, Mersin gibi illerdeki otellerle görüştüklerini ve afetzedeleri bu otellere yerleştireceklerini söyledi.

Erdoğan, hasar tespitinin ardından 10'ar bin lira destek ödeneceği bilgisini de paylaştı

AFAD'dan defin işlemi açıklaması

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD), Kahramanmaraş merkezli 10 ili etkileyen depremde hayatını kaybedenlerin kimliklendirme ve defin hizmetleriyle ilgili açıklama yaptı.

Açıklamada, Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından arama-kurtarma çalışmalarının sürdüğü belirtildi.

Depremlerin ortaya çıkardığı yıkıcı etki nedeniyle hayatını kaybedenlerin en hızlı şekilde kimliklendirilmeleri ve naaşlarının yakınlarına ivedi şekilde teslim edilmesi gerektiği bildirilen açıklamada, işlemlerin yeknesaklığının sağlanması için Adalet Bakanlığı ile koordinasyon içinde, valilikler ile kurum ve kuruluşların talimatlandırıldığı aktarıldı.

Talimat kapsamında, ölü muayene işlemlerinin, naaşların bulundukları il veya ilçe başsavcılıkları nezdinde yapılarak, çevre il ve ilçelere gönderilmemesi gerektiği ifade edildi.

Talimata göre, naaşların, hangi bina ve enkazdan çıkarıldığının sağlık ya da kolluk görevlisine tutanak eşliğinde teslim edilerek hastaneye intikalinin sağlanacağı ifade edilen açıklamada, düzenlenecek tutanakta müteveffanın yakınlarının ya da tanıyan kişinin bulunup bulunmadığına ilişkin bilgiye yer verileceği belirtildi.

Kimliklendirmeleri yapılamayan naaşların, 24 saatlik bekleme süresinin ardından DNA, parmak izi örneği ve fotoğrafı alındıktan sonra defnedileceği kaydedildi.

AFAD'dan yapılan açıklamada, 6 Şubat'ta meydana gelen Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesindeki 7,7 büyüklüğündeki depremin ardından, en büyüğü 7,6 ile Elbistan'da olmak üzere, toplam 648 depremin meydana geldiği belirtildi.

Sağlık Afet ve Koordinasyon Merkezinden (SAKOM) alınan bilgilere göre an itibarıyla Kahramanmaraş, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adana, Adıyaman, Osmaniye,

Hatay, Kilis, Malatya ve Elazığ'da 7 bin 108 kişinin hayatını kaybettiği, 40 bin 910 kişinin de yaralandığı açıklandı.

70 bin 818 aile yaşam çadırı kuruldu

Depremzedelerin barınması için bölgede, 70 bin 818 AFAD aile yaşam çadırının kurulumunun tamamlandığı ifade edildi.

Bölgede AFAD, PAK, JAK, JÖAK, DAK, Milli Savunma Bakanlığı, Emniyet, Jandarma, UMKE, İtfaiye, Milli Eğitim Bakanlığı, sivil toplum kuruluşları ve gönüllüler, yerel destek ekiplerinden görevlendirilen personel ile uluslararası arama kurtarma ekiplerinden oluşan alanda görev yapan personel sayısı ise 96 bin 670 olarak bildirildi.

Diğer ülkelerden yardım için gelen 5 bin 309 personelin afet bölgesine sevk edildiği vurgulanan açıklamada, "Afet bölgesine başta ekskavatör, çekici, vinç, dozer, kamyon, arazöz, treyler, greyder, vidanjör gibi iş makineleri olmak üzere toplam 5 bin 434 araç sevk edilmiştir." denildi.

Afet bölgelerine 31 vali, 70'in üzerinde kaymakam ile 68 il müdürü görevlendirildiği duyurulan açıklamada, Hava Kuvvetleri, Kara Kuvvetleri, Sahil Güvenlik ve Jandarma Genel Komutanlığına bağlı 122 hava aracı ile İstanbul, Ankara ve İzmir'den bölgeye personel ve malzeme sevkiyatı için hava köprüsü kurulduğu, bölgeye personel, malzeme sevkiyatı ve tahliye amacıyla Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından 9, Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından 1 olmak üzere 10 gemi görevlendirildiği kaydedildi.

Afet bölgesine AFAD'dan 1 milyar 389 milyon 774 bin 16 lira ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından 250 milyon olmak üzere toplam 1 milyar 639 milyon 774 bin 16 lira aktarıldı.

300 bin battaniye gönderildi

Depremden yoğun şekilde etkilenen bölgeye 300 bin battaniye, 123 bin 395 yatak da gönderildi.

Kızılaydan 79 ikram aracı, 16 mobil mutfak, 1 mobil aşevi, 5 sahra mutfak, 2 mobil fırın, 86 hizmet aracı görevlendirilirken, MSB'den 34 sahra mutfak, Jandarma'dan 2 mobil mutfak, 1 mobil fırın, AFAD ve İHH, Hayrat ve Beşir inisiyatif derneklerinden birer mobil mutfak bölgeye sevk edildi.

Afet bölgelerinde 512 bin 436 sıcak yemek, 322 bin 264 çorba, 490 bin 813 litre su, 406 bin 40 ekmek, 4 bin 450 ekmek arası döner, 1 milyon 314 bin 730 ikramlık malzeme ve 16 bin 700 çay, 151 bin 715 içecek (meyve ve süt) dağıtımı yapıldı.

Kahramanmaraş, Hatay, Osmaniye ve Malatya'da 4 mobil sosyal hizmet merkezi görevlendirildi, bölgeye 1488 personel ve 132 araç yönlendirildi.

Raporlu ilaçlar reçetesiz alınabilecek

Afet bölgesinde ilaç ve tıbbi malzeme teminine yönelik bazı önlemler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca duyuruldu.

Buna göre, sağlık raporuna dayalı ilaç ve sürekli kullanılan tıbbi malzeme alanlar, bir defaya mahsus reçetesiz olarak kullandıkları ilaç ve malzemeyi alabilecek. Bunlar SGK ile anlaşmalı eczane ve merkezlerden temin edilirse katılım payı alınmayacak. Ayrıca, SGK ile sözleşmeli sağlık hizmet sunucularına başvurularda katılım payı alınmayacak.

1488 personel psikososyal destek için bölgede

Afet psikososyal destek grubu kapsamında, 4 Mobil Sosyal Hizmet Merkezinin, Kahramanmaraş, Hatay, Osmaniye ve Malatya'da görevlendirildiği ifade edilen açıklamada, bölgeye 1488 personel ve 132 aracın sevk edildiği kaydedildi.

Oktay: Ekipleri havadan sevk etmeyi sürdüreceğiz

AFAD Koordinasyon Merkezi'nde 10 ili etkileyen depremlere ilişkin açıklama yapan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, "Arama kurtarma faaliyetlerimiz devam ediyor. Enkaz altında bulunan son vatandaşımıza ulaşana kadar bu çalışmalar devam edecek. Toplamda 16 bin 139 arama kurtarma ekibimiz şu anda fiilen sahada. Tüm illerimiz ve ilçelerimize sevk etmiş durumdayız." dedi.

Uluslararası alandan ve yerelden ekipleri de sahaya sevk edeceklerini belirten Oktay, bu gece yoğun bir operasyonla özellikle Adıyaman, Hatay ve Kahramanmaraş'a ve spesifik alanlara ekipleri havadan sevk etmeyi sürdüreceklerini bildirdi.

Bakan Koca: Deprem boyutu çok büyük

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Hatay'daki Acil Durum Koordinasyon Merkezi'nde basın toplantısının toplantısında açıklamalarda bulundu. Bakan Koca, "Deprem

boyutu çok büyük, zorlu bir coğrafyayı vurdu. Hava koşulları son derece zorlu. Kurtarma ekipleri, zarar gören merkezlere zorlukla ulaştılar. Hatay'da 2749 binanın yıkıldığını tespit ettik, artış olabileceğini düşünüyoruz. Hatay 1647 vefat, Kahramanmaraş 1243 vefat, Gaziantep 504 vefat, Şanlıurfa 127 vefat, Adana 167 vefat, Adıyaman 896 vefat Malatya 201 vefat, Osmaniye 502 vefat, Kilis 22 vefat, Elazığ 5 vefat. toplamda 5 bin 434 vatandaşımız hayatını kaybetti. Hatay'da enkazdan kurtarılanları sayısı 1846. Dün gece 98 yaralımız MSB İskenderun gemisiyle Mersin'e ulaştırıldı. Hatay'daki yaralılarımız Adana Şehir Hastanesi ve bölgedeki hastanelere nakil ettik. Tüm ekiplerimize ve gönüllü yardıma koşan vatandaşlarımıza teşekkür ediyorum" dedi.

Akar: Bin 500 Mehmetçik daha katılacak

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, Hatay'daki Acil Durum Koordinasyon Merkezi'nde açıklamalarda bulundu. Bakan Akar, "Büyük bir felaketle karşı karşıyayız. Yoğun bir çalışma var. İlk yaptığımız şey sabah erken saatlerde kriz yönetim merkezimizi açmak suretiyle çalışmaya başladık. Hava yolu yardım köprüsü kurduk. Büyük uçaklarımızı seferber etmek suretiyle, açık olan hava meydanlarımıza personel naklini başlattık. Batıdan aldığımız personeli İncirlik ve Antep Havalimanı'na Malatya'ya taşımaya başladık. 75 hava aracı var elimizde. Batıya gitmek isteyen vatandaşlarımıza uçakları kullandırmaktayız. Helikopterler yoğun şekilde çalışmaktadır. 19 helikopter görev yapmakta. Gelecek helikopterlerle sayının 45'e ulaşacağını düşünüyoruz. Hatay Havalimanında hasar dışında diğer havalimanlarında hasar yok. Mehmetçik felaketle mücadelede milletin yanında. 7 bin 500 Mehmetçik çalışmaları sürdürmekte. Yarından itibaren bin 500 Mehmetçik katılacak. Kıbrıs'ta bulunan 4 tabur bölgeye gelecek. Hatay'da bin 600 Mehmetçik görevini sürdürmekte. Seyyar mutfaklarımızı 25 il ve ilçelere dağıtmış bulunuyoruz. Jeneratörleri bölgeye sevk ettik. Ekmek dağıtımına başladık. Her gün 15 bin vatandaşımıza sıcak çorba verme gayreti içerisindeyiz. Bölgede bulunan birlik, karargahlar sivil vatandaşlara açılmış durumda. Dost ve müttefik ülkelerden yardımlar geldi. Sevkini sürdürüyoruz. Akaryakıtın kamu ve sivil vatandaşa dağıtımını başlattık. Diğer çıkarma gemilerimiz görevlendirildi. İskenderun limanındaki yangının söndürülmesi için çalışmalar gerçekleştirildi" dedi.

10 ilde 3 aylık olağanüstü hal

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Devlet Bilgi Koordinasyon Merkezi'nde yaptığı açıklamada 10 ilde 3 aylık olağanüstü hal ilan edildiğini bildirdi.

70'in üzerinde ülke talepte bulundu, 14'ü fiilen sahada

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, Kahramanmaraş'ta yaşanan depremlerin ardından açıklamalarda bulundu.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Oktay açıklamasında arama kurtarma çalışmalarının aralıksız devam ettiğini ifade ederken, kış şartlarının süreci zorlaştırdığını söyledi.

Deprem çalışmalarında görevde olan personel sayısını paylaşan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Oktay, Arama kurtarma sayıları itibarıyla an itibarıyla tüm illerimizde 12 bin 181 arama kurtarma personelimiz mevcuttur. Bunlardan 4 bin 60'ı Maraş'ta, 2 bin 465'i Hatay'da, bin 314 Gaziantep'te, bin 721 Adıyaman'da, 687 Osmaniye'de, 119 Adana, 562 Diyarbakır, Şanlıurfa 100, Kilis 41 ve Malatya bin 112. Burada özellikle Kilis, Şanlıurfa ve Diyarbakır'daki çalışmalar oldukça iyi durumda. Diğer illerimizde arama kurtarma çerçevesinde 239 sağlıkla ilgili 946 ambulans, 939 UMKE timi ve ambulans uçaklar ve bin 947 UMKE personeli ile toplam 4 bin 785'te sağlık personelimiz görev yapmaktadır sahada. Sahada fiilen 24 bin 443 personelimiz görev yapıyor." dedi.

Adana Havalimanı'nın lojistik üs haline geldiğini belirten Oktay, yurt dışından gelen arama kurtarma ekiplerinin hızlı şekilde başta Hatay, Maraş, Adıyaman olmak üzere depremde etkilenen bölgelere sevk edildiğini ifade etti.

Oktay 70'in üzerinde ülkenin yardım talebinde bulunduğunu, 14 ülkenin ise fiilen sahada olduğunu, bu ülkelerin Çekya, Fransa, Hollanda, Malta, Hindistan, Polonya, Cezayir, İtalya, Moldova, Arnavutluk, İsrail, Özbekistan, Macaristan, Almanya, Sırbistan, Slovakya, Tatar, İngiltere, Rusya Federasyonu olduğunu belirtti.

Hava araçlarını kullanma şansımız bu sabah itibarıyla arttı. 6 adet A-400M, 6 adet C-130, 19 adet CN-235 ki bunlardan 4'ü ambulans uçaktır. 4 adet KC-135 tanker uçakları ve 26 adet de helikopter. Özellikle şu anda Adana yoğun şekilde Adana Havalimanı lojistik üs haline gelmiş durumda. Yurt dışından gelen arama kurtarma ekipleri açısından bu ekipleri çok hızlı şekilde Hatay, Maraş ve Adıyaman'a bu üç ilimiz başta olmak üzere sevk ediyoruz.

Diğer ülkelerden gelen yardımlar boyutuna baktığımızda 3 bin 294 arama kurtarma personelinin geldiğini görüyoruz. Orada da 70'in üzerinde ülke talepte bulunmuş durumda. Bunlardan 14 ülke fiilen sahada. Adana'dan ilgili yerlere sevk aşamasında. Çek, Fransa, Hollanda, Malta, Hindistan, Polonya, Cezayir, İtalya, Moldova, Arnavutluk, İsrail, Özbekistan, Macaristan, Almanya, Sırbistan, Slovakya, Tatar, İngiltere, Rusya Federasyonu'dur. Bu ülkelere de ayrıca teşekkür ediyoruz. 3 bin 294 personel ve yine 9 arama kurtarma köpekleri de ilaveten buna dahildir.

Türkiye çapında çadır ve battaniye, yatak, mutfak setleri ve yastık çarşaf setlerinin afet bölgesine gönderilmesi için çalışıldığını belirten Oktay, "dün akşam ve gece boyu yaşadığımız tipiden kaynaklı yolların afet bölgesi dışında da kapanıyor olmasından kaynaklı biz bugün itibarıyla da buraya hava yolu aracılığıyla bu ihtiyaçların afet bölgesine intikalini önceliklemiş durumdayız." dedi.

Afet bölgesinde ulaşımın önemli ve kritik olduğunu ifade eden Oktay, "Bölgede işi olmayan vatandaşlarımızı bu yolları kullanmamaları ve bölgeye gitmemeleri yönünde özellikle ikaz etmek istiyoruz ve rica ediyoruz. Bu bölgeleri ihtiyacı olmayan afet bölgesine gıda veya arama kurtarma, barınma ve benzeri alanlarda herhangi bir nakliye işi yapmayanların bu yolları kullanmamaları, dolayısıyla burada bir tedbir de almış durumdayız. Özellikle Hatay, Maraş ve Adıyaman'da 48 saat itibarıyla görevli araçların afet ile ilgili bölgeye sevkıyat yapan araçların dışındaki diğer araçların girmesini durdurmuş durumdayız. 48 saat süresince bu geçerli olacak. 11.00 itibarıyla bugün bu süre başlamış durumda. Diğer illerde de ihtiyaç olursa bu genişletilebilir." şeklinde konuştu.

TSK'nın "hava yardım koridoru" gece boyunca çalıştı

Bölgeye arama kurtarma ekiplerinin ulaştırılması için Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından oluşturulan "hava yardım koridoru" gece boyunca açık kaldı. Aralarında A400M nakliye uçaklarının da bulunduğu 37 hava aracıyla, arama kurtarma ekipleri, araçlar ve yardım malzemeleri taşındı.

"Uçan kaleler" de deprem bölgesinde

MSB, 2'nci Kolordu İstihkam Alay Komutanlığında görevli personelin de arama kurtarma faaliyetlerine destek için deprem bölgesine hareket ettiğini duyurdu.

TSK, bölgeye personel ve yardım malzemesi nakli için aralarında "uçan kale" olarak nitelendirilen CH-47 Chinook tipi helikopterlerin olduğu genel maksat helikopterleri de sevk ediyor.

Tatar: Türkiye'nin yedide biri depremi hissetti

Türkiye olarak büyük bir felaketle karşı karşıya olduğunu belirten AFAD Deprem ve Risk Azaltma Genel Müdürü Orhan Tatar, depremin etki alanının yaklaşık 110 bin kilometrekarelik bir alanı kapsadığını, Türkiye'nin yüzölçümünün yaklaşık yedide birine karşılık gelen alanda depremin etkilerinin hissedildiğini vurguladı.

Devletin tüm imkanlarıyla deprem bölgesinde arama, kurtarma ve iyileştirme faaliyetlerini yürütmeye devam ettiğini ifade eden Tatar, şu ana kadar 285 artçının yaşandığını aktardı.

Vatandaşlara hasar gören binalardan uzak durması konusunda uyarı yapan Tatar, meydana gelen artçı sarsıntıların zaman zaman 5 ve üzeri büyüklüklere çıkabildiğini, bu nedenle de hasar almış binaların yıkıma uğrayabileceğini dile getirdi.

Tatar, şöyle devam etti:

"Şu ana kadar yaşamını yitirmiş vatandaşımızın sayısı 3 bin 381, yaralı sayısı 20 bin 426, şu ana kadar teyit edilmiş, yıkılmış olan bina sayısı 5 bin 775, bununla birlikte henüz teyidi yapılmamış ancak yıkıldı ihbarı gelen toplam bina sayısı 11 bin 302. Ancak bu 11 bin 302 ihbarın içinde yıkıldığı teyit edilen bina sayısı 5 bin 775."

Tatar, bölgede 24 bin 443 personelin görev yaptığını, ekiplerin içinde birçok kurumdan görevlinin bulunduğunu belirtti.

Deprem bölgesinde olumsuz hava şartlarının devam ettiğine değinen Tatar, ekiplerin bölgeye ulaşmakta zaman zaman sıkıntı yaşadığını da söyledi. Tatar, bölgede 10 geminin yaralıları taşımak için görevlendirildiğini de belirtti.

Bölgede görevli hava unsurlarının sayısının 54 olduğunu, helikopterlerle 154 sorti yapıldığını ifade eden Tatar, arama kurtarma ekipleri ve barınma, beslenmeyle ilgili ihtiyaçların bu unsurlarla bölgeye ulaştırıldığını belirtti.

Haberleşmeyle ilgili yer yer kesintilerin olduğunu, bunlara gerekli müdahalelerin yapıldığını dile getiren Tatar, bölgede hizmet veren 85 hizmet aracıyla vatandaşlara farklı bölgelerde beslenme hizmeti verildiğini kaydetti.

Tatar, psikososyal destek hizmetinin de Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının uzman personeli tarafından verildiğini belirterek, bölgede 100 araçla birlikte toplam 1322 personelin bu hizmeti yürüttüğünü kaydetti.

Kurtarma çalışmaları devam ediyor

Ekipler, olumsuz hava koşulları ve zor şartlara rağmen çok sayıda yıkılan binanın bulunduğu Hatay, Adana ve Osmaniye'de başladıkları çalışmaları iş makinelerinin de yardımıyla aralıksız sürdürüyor. Yakınları enkaz altına olanlar ise kurtarma çalışmalarını yakından takip ediyor. Ekipler tarafından bölgedeki binaların boşaltılmasına yönelik de sık sık uyarılar yapılıyor.

Gaziantep'te 28 saat sonra 4 kişi kurtarıldı

Gaziantep'in Nizip ilçesinde yıkılan bir binanın enkazından 28 saat sonra anne ve 3 çocuğu yaralı olarak çıkarıldı.

Fatih Sultan Mahallesi'ndeki 6 katlı Furkan Apartmanı'nın çökmesi sonucu enkaz altında kalanların kurtarılması amacıyla AFAD, UMKE, 112 Acil Sağlık, polis ve jandarma ekiplerinin çalışmaları sürüyor.

Ortam dinlemesinin ardından enkazın altından yaklaşık 28 saat sonra Döne Özkılıç ile çocukları Abdulkadir, Beyza ve Elif Özkılıç enkazdan kurtarıldı. Aile, bölgedeki sağlık ekiplerince hastaneye kaldırıldı.

Bu arada, yıkılan binanın çevresinde bekleyen vatandaşlar enkaz altında kalan yakınlarından haber bekliyor.

Hatay'da 1'i çocuk 4 kişi kurtarıldı

Hatay'ın İskenderun ilçesinde, yıkılan 3 binanın enkazından 1'i çocuk 4 kişi yaralı olarak çıkarıldı.

Sahil Güvenlik ve AFAD koordinasyonundaki GEA İnsani Yardım Arama Kurtarma Derneği ekiplerince yürütülen çalışmalarda, 5 katlı Reşit Apartmanı'nın enkazındaki Mehmet (23) ve kardeşi Hakan Yılmaz Çağan'a (10) saat 03.35 sularında ulaşıldı.

Ekipler, binanın çevresindeki 5 katlı Yalım Apartmanı'ndaki çalışmalarda 26 yaşındaki Kubilay Özer'e, Akgül Apartmanı'ndaki kurtarma çalışmasında da Nejla Baygül'e aynı saatlerde ulaştı.

Vatandaşların da desteğiyle ambulanslara taşınan yaralılar, çevredeki hastanelere kaldırıldı.

TCG İskenderun gemisi yaralıları Mersin'e taşıyor

Milli Savunma Bakanı Akar, Sağlık Bakanı Koca, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dönmez ve Tarım ve Orman Bakanı Kirişçi, Hatay'daki Acil Durum Koordinasyon Merkezi'nde açıklamalarda bulundu.

Bakan Akar, TCG İskenderun gemisinin bu gece İskenderun Limanı'na yanaşarak yaralıları Mersin'deki hastanelere sevk edeceğini açıkladı.

"Kimi anlamda yüzyılın en büyük depremi olarak değerlendirebileceğimiz depremin olmasına müteakip Silahlı Kuvvetler olarak bütün arkadaşlarımızla birlikte çalışmalara başladık. Bunun ilk adımı olarak da bakanlığımızda bir kriz merkezi oluşturduk ve bütün bölgeye hakim olmak üzere bütün arkadaşlarımızla konuşmak ve koordine etmek üzere çalışmaları sürdürülmektedir."

Bakanlıklarla yapılan ilk çalışmaların sonucunda hava yardımı ihtiyacının doğması üzerine büyük uçaklar dahil 17 uçakla bir hava yardım koridoru oluşturduk. A 400M nakliye uçakları dâhil 17 uçakla İstanbul, İzmir ve Ankara'dan Gaziantep ve Adana'ya sürekli olarak yardım uçuşları gerçekleştiriliyor.

Şu ana kadar 73 sorti destek uçuşu gerçekleştirildi. Ayrıca afet bölgelerindeki çalışmaların koordinasyonu için 2 Akıncı TİHA görevlendirildi. Hatay, Malatya, Osmaniye ve Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesindeki arama kurtarma çalışmalarına 8 Doğal Afet Kurtarma Timi, arama kurtarma köpekleriyle beraber katılıyor. Bununla birlikte Kıbrıs'tan da Doğal Afet Yardım Takımı Gaziantep'e intikal etti."

İstanbul'dan 12 bin 752 personel sevk edildi

İstanbul Valisi Ali Yerlikaya, deprem bölgesine 73 uçak ile 12 bin 752 personelin sevk edildiğini bildirdi. Yerlikaya, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "06.00 itibarıyla İstanbul'umuzdan 73 uçak ile 12 bin 752 personelimiz ve AFAD Gönüllülerimiz, başta Hatay olmak üzere deprem bölgesine sevk edildi. Hakkınız ödenmez, minnettarız." bilgisini paylaştı.

Zorunda olmadıkça trafiğe çıkmayın

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, artçı depremlerin devam ettiğini ve vatandaşların hasarlı evlerden uzak durması gerektiğini söyledi. Bakan Kurum ayrıca arama kurtarma faaliyetlerinin hızla verilebilmesi için vatandaşların zorunlu olmadıkça trafiğe çıkmamasını istedi.

Biden'dan 'yanınızdayız' açıklaması

ABD Başkanı Joe Biden, 100 yılı aşkın bir süredir bölgede en kötü depremlerden birinin yaşandığını belirterek, "İhtiyaç anında Türkiye ve Suriye halkının desteklenmesine yönelik taahhüdümüzde kararlıyız" dedi.

ABD Başkanı Joe Biden, Türkiye ve Suriye'yi etkileyen Kahramanmaraş merkezli depremlerin şiddetine işaret ederek, "Bu, 100 yılı aşkın bir süredir bölgede yaşanan en kötü depremlerden biri" dedi.

Biden, ekonomi planlarını anlatmak üzere ziyaret ettiği Wisconsin'de konuştu.

Konuşmasına, Amerikan halkının düşünce ve dualarının Türkiye ve Suriye'de depremlerden etkilenenlerle birlikte olduğunu söyleyerek başlayan Biden, "Bu, 100 yılı aşkın bir süredir bölgede yaşanan en kötü depremlerden biri" ifadesini kullandı.

Biden, can kayıplarının yasını tuttuklarını belirterek, depremzedelerin bedenlerinin moloz yığınlarının altından çıkarılmasını izlemenin inanılmaz olduğunu söyledi.

"Deprem inanılmaz derecede güçlüydü, önemli artçı sarsıntılar ve ikinci bir deprem yaşandı." diyen Biden, düşüncelerinin bu trajediden etkilenenlerle birlikte olduğunu kaydetti.

Biden, depremin hemen ardından Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı aradığını belirterek, ABD'nin, arama-kurtarma ekipleri dahil tam desteğini NATO Müttefiki Türkiye'ye sunduğunu aktardı. Başkan Biden, ABD Uluslararası Kalkınma Ajansı ve Avrupa'daki Amerikan ordusunun da Türkiye'de deprem bölgesinde yardıma hazır olduğunu söyledi.

09.02.2023

Suriye'de de ABD'nin insani yardım kuruluşları aracılığıyla depremden etkilenenlere yardım ettiğini aktaran Biden, ilk günden itibaren yardım faaliyetlerine koyulduklarını ifade etti. Biden, Suriye'de "bölgeyi kim kontrol ederse etsin" ABD'nin insan hayatını kurtarma konusunda en önde gelen bağışçılardan biri olduğunu söyledi.

Başkan Biden, "İhtiyaç anında Türkiye ve Suriye halkının desteklenmesine yönelik taahhüdümüzde kararlıyız" dedi.

Yardım ığ gibi ama asıl sıkıntı koordinasyonda

Türkiye deprem bölgesine yardım göndermek için seferber oldu. Bir yandan çatı STK'lar, bir yandan TOBB koordinasyonunda oda ve borsalar, bir yandan da çeşitli şirketler hızlı bir şekilde organize olarak yardım malzemelerini toplamaya başladılar. Ancak yardımların dağıtılma konusunda sıkıntılar yaşanıyor.

Hüseyin GÖKÇE/Mehmet KAYA

Deprem felaketinin yaşandığı 10 il, Türkiye'nin 780 bin 40 kilometrekarelik yüzölçümünün yüzde 11.4'üne karşılık gelen 89 bin 318 kilometrekare büyüklüğüne sahip. 6 Şubat'ta üst üste yaşanan iki büyük deprem, etkilediği coğrafyanın büyüklüğü itibarıyla dünyanın en büyük afetlerinden birisi olarak gösteriliyor.

Geçmişte olduğu gibi bu afette de tüm Türkiye aynı ve nakdi yardım göndermek için seferber oldu. Bir yandan çatı STK'lar, bir yandan TOBB koordinasyonunda oda ve borsalar, bir yandan da çeşitli şirketler hızlı bir şekilde organize olarak yardım malzemelerini toplamaya başladılar.

3 kuruluş kapatıldı AFAD kuruldu

Depremle ilgili hem arama kurtarma faaliyetleri hem de depremzedelere yönelik yardım faaliyetlerinin dağıtımı ise AFAD tarafından yürütülüyor.

AFAD, 1999 depreminin çok şey öğrettiği Türkiye'de, doğal afetlerde yardım faaliyetlerinin tek çatı altında yürütülmesi amacıyla 2009 yılında 5902 sayılı yasa ile Başbakanlık'a bağlı olarak kuruldu. AFAD'ın kuruluşuyla birlikte; İçişleri Bakanlığı'na

bağlı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bağlı Afet İşleri Genel Müdürlüğü ve Başbakanlık'a bağlı Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü kapatıldı.

2021 rakamlarına göre ise AFAD'ın merkezde 558 kadrolu ve 141 geçici görevli olarak çalışan toplam 699, taşrada 7 bin 81 elemanı bulunuyor. Başka bir ifade ile AFAD'ın personel sayısı yıkılan bina sayısının yarısına bile ulaşmıyor. Tabii ki yerel yönetimlerin birimleri dahil onbinlerce arama kurtarma elemanı da AFAD koordinasyonunda yardım için bölgeye gitti. Yıkılan bina sayısı kadar kurtarma elemanının bölgeye gitmiş olması bile depremin büyüklüğünü ve etkisini gösteriyor.

Binlerce TIR malzemeyi koyacak kapasitede depo yok

Bir deprem ülkesi olan Türkiye'de belirli aralıklarla meydana gelen deprem felaketleri, her defasında yardım faaliyetlerinin koordinasyon sorununu da tartışmaya açıyor. 6 Şubat'ta yaşanan felaketin hemen ardından Türkiye'nin tamamı depremzedelere yönelik yardım kampanyalarına başladı.

Tüm yardımlar eş zamanlı olarak yola çıktığı için depremin yaşandığı 10 ilde yardım TIR'larının yığılmasına yol açtı.

Ancak gerek AFAD gerekse Kızılay'ın bölgelerdeki lojistik merkezlerinin kapasitesi, gelen yardımların depolanma ihtiyacını karşılamaya yetmedi.

EKONOMİ'ye bilgi veren kaynaklar, bölgesel depoların her birinin kapasitesinin en fazla 20 TIR malzemeyi saklayabilecek büyüklükte olduğunu belirtirken, bunun üzerindeki miktarım istiflenebileceği yer bulmak da çok mümkün görünmüyor.

TIR'lar illere ulaşmadan ilçelerde boşalıyor

Fiziki kapasite yetersizliği sebebiyle bölgeye gönderilen yardımların bir kısmının deprem merkezine ulaşmadan, farklı noktalara indirilmek zorunda kaldığı kaydediliyor.

Depremin yayıldığı coğrafyanın büyüklüğüne bağlı olarak, sağ olarak kurtulanların sığındıkları alanların da aynı şekilde dağınık yapıda olması, yardım faaliyetlerinin dağıtılmasında da güçlüğe yol açıyor.

Şu ana kadar AFAD 10 şehre 92 bin 738 aile yaşam çadırı sevk ederken, bunlardan 50 bin 818 tanesi kurulumu tamamlandı. Ancak depremin yaşandığı illerde toplam nüfus 11.5 milyon ve bunların önemli bir kısmı, hasar tespit çalışmaları tamamlanamadığı için evlerine giremiyorlar.

Doğal olarak başta Kızılay olmak üzere bölgedeki gıda dağıtım faaliyetleri yetersiz kalıyor.

AFAD'a ulaşmak büyük sorun

Deprem koordinasyonunda tek yetkili kurum AFAD olduğu için, bölgeye yardım yapmak isteyenler, bunları nereye göndereceklerine yönelik bilgi almak amacıyla AFAD'a başvuruyorlar.

Ayrıca EKONOMİ'ye aktarılan bilgilere göre, her ne kadar il bazında valiler yanı sıra başka illerin valileri koordinatör olarak belirlense de bu valilikler bile yardım başvurularını doğrudan AFAD'a yönlendiriyorlar.

Başvuru sayısının olağanüstü düzeyde olması yardım göndermek isteyen kurum ve kuruluşların AFAD'a ulaşmasını da engelliyor.

Bu yüzden topladıkları yardımları daha bölgeye çıkaramadan kendi depolarında bekleten çok sayıda kuruluş olduğu ifade ediliyor.

Elektrikli soba dolu olan TIR yağmalandı

Öte yandan EKONOMİ'nin edindiği bilgilere göre, deprem bölgesine giden yardım TIR'larının bazıları 'sığınmacılar' tarafından yağmalandı. Hatay ve Adıyaman'da dağıtılmak üzere içinde binlerce elektrikli soba olan bir TIR'ın daha Hatay'a giremeden önünün kesilerek

Yakıtı biten iş makineleri çalışmıyor

Depremi ilk anından itibaren yaşanan genel bir sıkıntı ise iş makinelerinin yetersizliği oldu. Arama kurtarma faaliyetlerine katılmak için gönderilen iş makinelerinin bir kısmının operatör yetersizliği, bir kısmının da yakıt bittiği için çalışmadığı kaydediliyor. Bölgeye yardım götüren araçların da aynı şekilde orada yakıt bulamadıkları için, yeni yardımları getirmek üzere çıkış noktalarına dönemedikleri vurgulanıyor.

Yardım kolilerinin içinde ne olduğu bilinmiyor

Türkiye'nin tamamı depremzedelerin yaralarını sarabilmek için seferber olurken, özellikle kurumsal yardımlar dışındaki birçok yardım kolisinin içinde ne olduğunun bilinmemesi de bölgeye ulaşabilen yardımların dağıtımında büyük sıkıntı yaşıyor. Yardım kuruluşlarının yetkilileri, içinde ne olduğunu bilmedikleri kolilerin tasnifinde büyük güçlük yaşandığını, bunun da zaman zaman dağıtımı imkansız hale getirdiğini belirtiyorlar.

Oda ve Borsalar, TOBB koordinasyonu ile harekete geçti

Türkiye'deki en büyük deprem felaketlerinden biri yaşanırken, arama-kurtarma faaliyetleri yanında, depremzedelere yönelik ihtiyaçların karşılanması için de yardımlar organize ediliyor. Depremi ilk anlarından itibaren TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkılıoğlu ve TOBB yöneticileri toplanarak oda ve borsalardan yapılacak yardımların koordinasyonu için mekanizma oluşturuldu. Ayrıca nakdi yardım kampanyası da açıldı. TOBB'da toplanacak nakit yardımlar daha sonra AFAD'ın hesabına aktarılacak.

İş dünyası, oda ve borsaların girişimiyle her ilde ve ilçede yardım malzemeleri toplamaya başladı. AFAD'ın açıkladığı öncelikli ihtiyaç listesine göre yardımlar toplandı. Öncelikli olarak ağırlık deprem bölgesindeki illere yakın il ve ilçelerin hazırlıklarına verildi. TOBB Genel Sekreterliği ile oda ve borsa genel sekreterliklerinin iletişimi sağlandı.

Toplanan yardımların hangi merkezlere götürüleceği ve ulaşım sırasındaki gerekli izinler için TOBB Genel Merkezi, AFAD ve valiliklerle temasa geçerek ulaşımın sorunsuz gerçekleşmesini ve ulaştırılan yardımların da doğru noktalara gitmesini sağladılar. Her il ve ilçedeki oda ve borsa ihtiyaç listesi dahilindeki yardım toplama operasyonunu ve TIR'larla taşımalarını kendi organize etti.

Depremi ilk gününden sonra Ankara'da toplanan bazı yardımlar da TOBB'da sınıflanarak TIR'larla afet bölgesine gönderildi. TOBB'da halen sadece koordinasyon yürütülüyor.

TOBB tarafından organize edilen oda ve borsaların yardımlarına yönelik raporlamalar gün sonu itibariyle yapılıyor. 7 Şubat günü akşamı itibariyle 354 oda ve borsanın, TOBB ve AFAD koordinasyonu ile gerçekleştirdiği yardım 87 TIR gıda, su ve ihtiyaç malzemesi, 59 TIR giysi ve battaniye, 23 bin 923 adet ısıtıcı, 40 adet iş makinesi, vinç, jeneratör ile 65 adet konteyner deprem bölgesine ulaştırıldı.

AFAD ve TOBB tarafından talepler doğrultusunda ivedilikle karşılanması gereken ihtiyaç listesi de belirlendi. Buna göre deprem bölgesinde jeneratör, iş makinesi, çadır, tüplü soba, ısıtıcı, battaniye, hazır yemek, konserve, sandviç, paket ekmek, kaban, bisküvi türleri, aydınlatma malzemeleri, kahvaltı paketleri, bebek maması, bebek bezi, yatak, yorgan, mont, ayakkabı, giyim eşyası, su, süt, bakliyat, gıda ürünleri, hijyen ve temel ihtiyaç malzemeleri ana ihtiyaç kalemlerini oluşturuyor.

Öte yandan TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu imzasıyla tüm oda ve borsalara bir yazı gönderilerek nakdi yardım kampanyasının başlatıldığı da duyuruldu. Nakdi yardımlar TOBB aracılığıyla AFAD'a aktarılacak.

Erdoğan: Böylesine büyük bir depreme hazırlıklı olamazdık

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kahramanmaraş'ta meydana gelen iki büyük depremde büyük yıkım alan Hatay'da açıklamalarda bulundu. Erdoğan, "Böylesine büyük bir depreme hazırlıklı olamazdık." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kahramanmaraş merkezli depremlerde büyük hasar alan Hatay'da konuştu. Erdoğan, depremde hayatını kaybedenlerin sayısının 9 bin 57 olduğunu açıkladı. Erdoğan, "Eksikler var. Şartlar ortada. Böylesi büyük felakete hazırlıklı olabilmek mümkün değil." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklamalarından satır başları:

"BÖYLESİ BÜYÜK FELAKETE HAZIRLIKLIL OLABİLMEK MÜMKÜN DEĞİL"

"Hatay bu felaketten etkilenen en fazla yıkıma ve can kaybına uğrayan şehirlerimizin başında geliyor. Şimdi de Hatay'da şahit olduğumuz tablo oralardan farklı değil. 10 şehrimizin tamamındaki vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyorum, yaralılarımıza şifalar diliyorum. Önce valiliklerimiz ardından bakanlıklarımız harekete geçerek vatandaşlarımızın yardımına koştular. İşimiz kolay değildi. 13.5 milyon insanımızın yaşadığı bu depremin yol açtığı yıkımın yaygınlığına hava şartlarının zorluğu eklendi. Devletin tüm imkanları seferber edilerek afet bölgesine yönlendirdik. Sayıları 60 bini bulan akredite kişi her konuda canla başla çalışıyor. 71 vilayetin tamamından yardım konvoyları çıkartıldı. On binlerce insan destek için yollara düştü. Eksikler var. Şartlar ortada. Böylesi büyük felakete hazırlıklı olabilmek mümkün değildir. Hiçbir vatandaşımızı sahipsiz bırakmayacağız. Deprem alanını afet bölgesi ilan ettik. Olağanüstü hal kararı alarak süreci hızlandırdık.

"MAKAMIN SORUMLULUĞU OLMASA BEN FARKLI KONUŞURUM"

Gereken her adımı atarak kimseyi mağdur etmeyecek afet yönetimi yürüteceğiz. Bu dönem birlik dönemidir. Hala basit siyasi çıkar uğruna çirkefçe hala burada olumsuz kampanyalar yürütmeyi ben şu anda hazmedemiyorum. Makamın sorumluluğu olmasa ben farklı konuşurum.

Ara dönemde depremzedelere 10'ar bin lira vermeyi açıkladım. Bu bir son değil, 1 yıl içerisinde de tüm felaketzedelerimizin konutlarını 10 vilayetimizde TOKİ yönetiminde tüm firmaları devreye sokmak suretiyle enkaz kaldırmayı hızlandıracacağız, konut yapımını hızlandıracacağız.

Biz bu konuları kendimizi ispatlamış hükümetiz. Hatay'ımızda Kahramanmaraş'ımızda da bunu yapacağız. İnşallah bunları halledeceğiz. Rabbim kimseyi böyle imtihanla sınamasın. Bir gerçeği söylemem gerekiyor. 60'ı aşkın ülkeden destekler geliyor. Daha sonra ismen açıklayacağım. Azerbaycan başta olmak üzere İsrail destek vermiş durumda. Katar Kuveyt destek vermiş durumda. Madden nakdi ayni yardımlarını gönderiyorlar. AFAD'a konuyla ilgili kuruluşlar aynı nakdi destek veriyorlar. Tüm destek veren vatandaşlarıma da teşekkür ediyorum. **DEPREMDE VEFAT SAYISI 9 BİN 57**

Toplam vefat sayısı 9 bin 57, Hatay'daki vefat 3 bin 356. Yaralı sayısı 52 bin 979. Yıkılan bina 6 bin 444. 21 bin 200 personel görev yapıyor.

Bazı haysiyetsiz kişiler kampanya yaparak Hatay'da asker göremedik gibi yalan. Askerimiz polisimiz şerefli. Bu şerefsizlerin ağzına meze yaptırmayız. Sağlık çalışanlarında 9 bin 179 personel çalışıyor. 7 valimiz 12 kaymakamımız görevli. 170 ekip 5 bini aşkın arama kurtarma çalışmalarını sürdürüyor. Vefat edenlere Allah'tan rahmet, yaralı kardeşlerimize şifalar diliyorum."

Bu yarayı sarmak çok zor olacak, çok!

Alaattin AKTAŞ

09 Şubat 2023 Perşembe

✓ Deprem felaketinin yaşandığı on ilin GSYH'ye katkısı yüzde 10 dolayında ama Türkiye ekonomisi bu felaketten bu oranın ötesinde etkilenecek. Ama asıl korkmamız gereken İstanbul...

Can kaybı 10 bine dayandı. Üstelik kaldırılmayan çok sayıda enkaz var, hatta kaldırılanlar daha az. Öte yandan hala ulaşılamayan köyler var. Can kaybı da, yaralı sayısı da giderek artacak, ne yazık ki görüntü böyle.

Böyle bir ortamda, insanın gözü kulağı bölgedeyken, neler yapıldığını ve yapılamadığını izliyorken bir şeyler yazmak... Gerçekten zor.

Can kaybımızın nerelere varacağını söylemeye dili varmıyor insanın, tahminler çok kötü. Henüz pek düşünülmüyor, onu düşünecek halimiz yok ama bir süre sonra yaşanan bu felaketin ekonomik yıkımını konuşmak durumunda kalacağız.

Depremi vurduğu on ilin ekonomiye katkısını en yalın haliyle GSYH içindeki payları yönüyle görmek mümkün. Bu on ilin 2021 yılı GSYH'si içinde yüzde 10'a yakın bir payı var. Kuşkusuz deprem bu katkıyı sıfıra indirmeyecek ama büyük ölçüde etkileyecek.

Daha can kaybı ve yaralı sayımızı bile tam bilmiyorken, ekonomik kaybın boyutunu tabii ki hesaplayamayız. Şu aşamada bunu düşünen de yok zaten.

Türkiye'nin ekonomik olarak uğrayacağı kayıp, bu illerin GSYH'ye yaptıkları katkıyla da sınırlı kalmayacak.

Ancak en büyük kaybımız hiç tartışmasız yitirdiğimiz binlerce can...

Bölgede yaşanan yıkımı gördükçe İstanbul'u ve Marmara'yı düşünmemek mümkün değil... Ve biz yıllardır bildiğimiz bir gerçeği yok sayarak günümüzü geçirmeye çalışıyoruz.

Son deprem Türkiye ekonomisinde küçük bir etki yapar, belki biraz yalpalatır. Ama benzer büyüklükte bir deprem İstanbul'da yaşandığında...

Neler olacağını herkes biliyor...

On ilin GSYH katkısı (2021)

	Milyon TL
Adana	141.673
Adıyaman	23.236
Diyarbakır	62.494
Gaziantep	148.588
Hatay	101.462
Kahramanmaraş	63.004
Kilis	7.007
Malatya	38.831
Osmaniye	30.946
Şanlıurfa	57.589
Toplam	674.830
Türkiye toplamı	7.248.789
On ilin payı (%)	9,3

'Deprem vergisi'nde 23 yıllık tahsilat 88 milyar TL

Naki BAKIR

09 Şubat 2023 Perşembe

1999 Marmara depremi sonrası dönemin hükümetince getirilen vergiler arasında yer alan ve daha sonra kalıcı hale geldiği için “deprem vergisi” diye bilinen özel iletişim vergisinde (ÖİV) 2000-2022 döneminde toplam 87 milyar 998,6 milyon liralık tahsilat gerçekleşti.

2023 yılında toplam vergi gelirlerinin yüzde 0,5'i oranında 20,2 milyar liralık ÖİV tahsilatı öngörülüyor. 1999 yılında Marmara bölgesinde yaşanan büyük depremin yol açtığı ekonomik kayıpları gidermek amacıyla dönemin hükümeti tarafından ihdas edilen vergiler arasında yer alan ve daha sonra kalıcı hale geldiği için “deprem vergisi” olarak bilinen özel iletişim vergisinde (ÖİV) 23 yılda gerçekleşen toplam tahsilatın yaklaşık 88 milyar lira olduğu belirlendi. 17 Ağustos 1999 tarihinde Marmara ve civarında meydana gelen ve resmi raporlara göre 17 bin 840 kişinin öldüğü 7,4 şiddetindeki depremde 285 bin 211 ev ve 42 bin 902 iş yeri yıkılmış ya da zarar görmüş; çok geniş bir coğrafyada büyük çaplı hasara yol açan deprem, GSYH, istihdam, büyüme ve kamu harcamaları gibi makro ekonomik göstergelerin yanı sıra Türkiye ekonomisi için önemli miktarda döviz girdisi sağlayan turizm sektörüne de darbe vurmuştu. Bülent Ecevit'in başında olduğu dönemin hükümeti tarafından, depremin yol açtığı ve TUSİAD'a göre 17 milyar, DPT'ye göre 15-19 milyar, Dünya Bankası'na göre ise 12-17 milyar dolar düzeyindeki ekonomik kayıpları gidermek amacıyla ek vergiler getirilmişti.

Deprem vergileri nelerdi?

26 Kasım 1999 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 4481 sayılı Kanun'la deprem için getirilen ek vergiler kapsamında; gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinden, 1998 yılına ait matrahları üzerinden yüzde 5 ek vergi alındı. Gayrimenkul sahiplerine 1999 yılı emlak vergisi matrahları üzerinden bir defaya mahsus olmak üzere getirilen ek emlak vergisi de Aralık 1999 ve Mart 2000 olmak üzere iki eşit taksitte ödendi. Taşıt sahiplerinden de 1999 yılı tutarı kadar olmak üzere bir Motorlu Taşıtlar Vergisi daha tahsil edildi.

ÖİV kalıcı oldu

Deprem dolayısıyla getirilen vergiler arasında ÖİV de bulunuyordu. Her nevi cep telefonu işletmecileri tarafından verilen tesis, devir, nakil ve haberleşme hizmetleri üzerinden tahsil edilmek üzere getirilen söz konusu vergi fiilen 2000 yılında tahsil edilmeye başladı. Başlangıçta ÖİV oranı, 31.12.2003 tarihine kadar uygulanmak üzere yüzde 25 olarak belirlendi. 2004 yılında kapsamı genişletilerek kalıcı hale getirilen ÖİV, yakın zamana kadar yüzde 7,5 oranında alınıyordu. ÖİV'in oranı, Covid 19 pandemisi döneminde tekrar yükseltildi. 30 Ocak 2021 tarih 31380 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile ÖİV'in oranı yüzde 7,5'ten yüzde 10'a çıkarıldı. Az sayıdaki operatör ve internet servis sağlayıcısı aracılığı ile fazla bir maliyete katlanmadan kolay toplanabilir ve verimli bir vergi olan ÖİV, bu yüzden kamu mali yönetiminin hızlı gelir sağlayan bir araç olarak tercih ediliyor.

23 yıllık tahsilat tutarı

Marmara depremi sonrası getirilen vergilerden olup sonra kalıcı hale geldiği için artık "deprem vergisi" diye adlandırılan ÖİV'de yıllık tahsilat, uygulamanın ilk yılı olan 2000'de 415,9 milyon lira olan tahsilat tutarı 2003'te 1 milyar lirayı, 2005'te 3 milyarı, 2007'de 4 milyarı, 2021'de 6 milyar lirayı aştı, 2022 yılında ise 9,3 milyar lira oldu. Böylece 2000 yılı başından 2022 sonuna kadar olan 23 yıllık dönemde gerçekleştirilen toplam ÖİV tahsilatı 87 milyar 998,6 milyon liraya ulaştı. Kamuoyunda sık sık "nereye harcandığı" ile gündeme gelen ÖİV'de ilk beş yılda toplam vergi gelirinin yüzde 1-2'si düzeyinde seyreden tahsilatın payı, 2005- 2010 döneminde yıllara göre yüzde 2-2,8 arasında değişirken, izleyen dönemde yeniden yüzde 2'nin altına indi. 2017 ve sonrasında yüzde 1'in altına inen toplam vergi tahsilatında ÖİV'in payı, 2022 yılı itibariyle yüzde 0,4'e kadar geriledi. 23 yıllık uygulamada gerçekleşen toplam ÖİV tahsilatı ise bu dönemdeki toplam vergi gelirinin yüzde 0,9'unu oluşturdu. 2023 yılının tümünde ise toplam vergi geliri 3 trilyon 673,7 milyar lira olarak hedeflenirken, ÖİV tahsilatı 20,2 milyar lira ile bunun yüzde 0,5'i düzeyinde öngörülüyor.

09 Şubat 2023, Perşembe

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Yakıştı mı Kemal Bey?

İnsanlık tarihinin en büyük depremlerinden biriyle sarsıldık. 10 ilimiz etkilendi, can kayıplarımız artıyor. Tüm bunlara rağmen millet olarak ayağa kalkmaya çalışıyoruz. AFAD, Kızılay, Jandarma, TSK, Polis Teşkilatı ve UMKE ekipleri 4 gündür uyumadan enkazların içinde zamana karşı bir mücadele veriyor. Sadece onlar mı? Belediyeler, maden işçileri, STK'lar, üniversiteler, iş dünyası, meslek örgütleri, ev hanımları, esnaf... Aklınıza kim geliyorsa herkes taşın altına elini koymuş durumda. Bitmedi... Yunanistan, İsrail, Azerbaycan, Katar... Tüm dünya bizim için ayağa kalktı.

Bu hassasiyeti azıcık da ana muhalefet partisi lideri **Kılıçdaroğlu**'ndan bekliyorduk. Aslında önce siyaset üstü mesajlar verdi. Ancak bunu çok fazla sürdüremedi. Ülkesi yıkılsa da bu fırsatı kaçıramazdı. Çünkü kendisine siyasi rakip olarak gördüğü **Erdoğan** bir kez daha tökezlemişti. Her düştüğünde güçlenerek ayağa kalktığını çok iyi öğrenmişti ama bildiği başka bir siyaset tarzı da yoktu. **Deprem felaketi üzerinden dezenformasyona başladı.**

Sosyal medya paylaşımlarında **hem depremzedelere hem de arama kurtarma çalışmasına destek veren binlerce insana saygısızlık yaptı.** Hatay Havalimanı ve İskenderun Limanı yangınıyla ilgili yanıltıcı bilgiler verdi. Tarım ve Orman Bakanı, İGA ve Ulaştırma Bakanı'nın açıklamalarına rağmen bu asılsız iddialarını sürdürdü. Gerçek ortaya çıkınca **"gençlerimiz tutuklanıyor yalanı"**na sığındı. Ardından CHP Grup Başkanvekili **Engin Özkoç** da **Kılıçdaroğlu**'nun üslubundan aldığı cesaretle daha sert açıklamalar yapıp bu asılsız iddiaları sürdürdü. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, deprem bölgesinden yaptığı açıklamada **Kılıçdaroğlu**'nun yarattığı bilgi kirliliğine sadece **"Konumum gereği fazla konuşmak istemiyorum"** dedi ama yüz ifadesi, duyduğu rahatsızlığı anlatıyordu.

Bu kadarını gerçekten beklemiyorduk **Kemal** Bey. Hatay'da 10 dakika boy gösterip gittiniz. Ama o bölgede binlerce insan hâlâ dondurucu soğukta **"Bir can daha kurtarabilir miyim"** diye mücadele ediyor. Deprem gerçeğini önümüzdeki dönemde uzun uzun konuşacağız. Ama önce **hem yaşamını yitirenlere hem de yaşam kurtaranlara lütfen biraz saygı.**

ERDOĞAN BİZİ HİÇ YANILTMADI

Saatler ilerledikçe depremin yarattığı tahribatın büyüklüğü de ortaya çıkıyor. Her can kaybı bizim de canımızı yakıyor. Birçok insan "**Bunun üstesinden nasıl geleceğiz**" sorusunu soruyor kendine.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** dün deprem bölgesine gitti ve o soruya cevap verdi: "**Önce yaraları saracağız, sonra 1 yılda bu bölgeyi tekrar ayağa kaldıracağız.**"

1 yıl gibi kısa bir sürede 10 yeni şehir kurulabilir mi? İnanması zor belki ama ben yapılacağına yürekten inanıyorum. Çünkü daha önce başardık bunu. 2011 Van depremi... 2020 Elazığ depremi... 2020 İzmir depremi... 2020 Giresun sel felaketi... 2022 Kastamonu sel felaketi...

Bu örnekleri çoğaltabiliriz. **Erdoğan** tüm bu felaketlerde, "**Size 1 yılda yepyeni bir şehir yapacağız**" demişti. Hep sözünü tuttu.

21 yılda millet olarak ne acılar yaşadık. **Erdoğan** hepsinden de güçlenerek çıktı. Aslında güçlenen Erdoğan değil Türkiye'ydi. Bunları zaman içerisinde yaşayarak gördük. Bizi hiç yanıltmadı. Kendisine güvenmemiz için o kadar çok nedenimiz var ki...